

Sygn. akt IV Ka 496/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Marta Legeny-Błaszczyk (spr.)

Sędziowie SO Ireneusz Grodek

SO Tomasz Ignaczak

Protokolant Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Violetty Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2013 roku

sprawy **T. K.**

oskarżonego z art. 278 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 20 maja 2013 roku sygn. akt II K 1171/12

na podstawie art. 437 § 2 kpk i art. 438 pkt 2 kpk **uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego T. K. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bełchatowie.**

Sygn. akt IV Ka 496/13

UZASADNIENIE

T. K. został oskarżony o to, że

w dniu 30 grudnia 2011 roku w okresie od godziny 13:00 do godziny 14:00 w B.woj. (...), ul. (...), w pokoju oznaczonym numerem (...)znajdującym się w hotelu (...)wykorzystując nieuwagę pokrzywdzonej dokonał zaboru celem przywłaszczenia telefonu komórkowego marki (...)nr (...)oraz portfela z zawartością pieniędzy w kwocie 70 zł, dowodu osobistego nr (...)na nazwisko M. B.i prawa jazdy kat. B nr (...)na nazwisko M. B., o łącznej wartości strat 500 zł na szkodę M. B., a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5-ciu lat od odbycia kary pozbawienia wolności, w wymiarze co najmniej 6 miesięcy orzeczonej za dokonanie podobnego przestępstwa umyślnego, **tj. o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk**

Sąd Rejonowy w Bełchatowie wyrokiem z dnia 20 maja 2013 roku w sprawie II K 1171/12 uznał oskarżonego T. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to:

- na podstawie art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 i art. 33 § 2 kk wymierzył karę 1(jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny po 10 (dziesięć) złotych każda,

- zwolnił oskarżonego od opłat i wydatków, którymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości oskarżony T. K..

Z treści apelacji wynika, że została wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 3 i 4 kpk i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, polegający na uznaniu oskarżonego winnym zarzucanego mu czynu, a także rażąco niewspółmierność kary pozbawienia wolności w sensie jej surowości. Na rozprawie apelacyjnej oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Apelacja okazała się zasadna w takim stopniu, iż na skutek jej wniesienia zaistniały podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Rozpoczynając rozważania w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy odniesie się do przyczyn, które wiodą do przekonania, iż zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Bełchatowie należy uchylić i sprawę przekazać temuż sądowi do ponownego rozpoznania.

Analizując zapisy protokołów rozprawy głównej należy stwierdzić, iż sposób w jaki procedował sąd orzekający jest niedopuszczalny. W jego toku nie uwzględniono istotnych przepisów regulujących przebieg rozprawy, postępując wbrew nim bądź je ignorując. Postępowanie Przewodniczącego, który to zgodnie z 366 kpk, winien czuwać nad prawidłowym przebiegiem rozprawy, budzi poważne zastrzeżenia..

Samo przeprowadzenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego nie odpowiada zasadom prawidłowego postępowania dowodowego w tym zakresie. Sąd Rejonowy, jak na to wskazuje zapis protokołu rozprawy z dnia 25 marca 2013r (k 152) po zaistnieniu sytuacji przewidzianej w art. 389 kpk nie odczytał wszystkich wyjaśnień oskarżonego z postępowania przygotowawczego. Pomiął drugie wyjaśnienia (k.70-71), które pokrywały się z pierwszymi (k 54-55) i trzecimi wyjaśnieniami (73-74). Oskarżony w wyjaśnieniach tych każdorazowo stwierdzał, że nie wszedł w posiadanie telefonu należącego do pokrzywdzonej M. B. i tym samym nie mógł go darować swojej bratowej. W czwartych wyjaśnieniach złożonych podczas konfrontacji oskarżony wskazał odmiennie, iż znalazł wskazany powyżej telefon na przystanku autobusowym i telefon ten podarował swojej bratowej, ponieważ jej był popsuty (k 92-93). Obowiązkiem sądu było osobne ujawnienie każdego protokołu i po odczytaniu danego protokołu - zwracanie się do oskarżonego o wypowiedzenie się co do jego treści. W niniejszej sprawie ma to szczególne znaczenie, gdyż pomiędzy wyjaśnieniami złożonymi przez oskarżonego T. K. zachodzą pewne rozbieżności.

Sprzeczność wewnętrzna w wyjaśnieniach oskarżonego zawsze powinna stawiać sąd przed dylematem co jest tego powodem i jak rzutuje to na wiarygodność tego dowodu a rozwiązanie takiego dylematu staje się zawsze powinnością. Rola sądu nie powinna tu sprowadzać się do biernego wysłuchania oskarżonego, lecz do szczegółowego pytania go co do istotnych okoliczności, które wynikają z ujawnionych wyjaśnień. Takie szczegółowe pytania co do powodów zmiany z jednoczesnym ich przypomnieniem dają sądowi możliwość dokonania właściwej oceny ich wiarygodności

Tymczasem Sąd Rejonowy nie ustosunkował się do zaistniałych rozbieżności w wyjaśnieniach oskarżonego i nie wezwał oskarżonego do wytłumaczenia przyczyny zmiany wyjaśnień, czym rażąco obraził dyspozycję art. 389 § 2 kpk.

Przechodząc do dalszych rozważań dostrzec należy potrzebę zwrócenia uwagi, iż sąd ten przeprowadzając postępowanie dowodowe postąpił w sposób nazbyt niedbały.

Oskarżony w swojej wypowiedzi na rozprawie w dniu 25 marca 2013r. wskazał na znalezienie przedmiotów (k 153), przy czym w ostatnich zmienionych wyjaśnieniach z dochodzenia sygnalizował tylko znalezienie telefonu. Sąd nie zareagował na wypowiedziane słowa i nie zweryfikował jakie przedmioty miał na myśli oskarżony. Pozostał obojętny nad ustaleniem znaczących w tym zakresie okoliczności.

Nadto pominięta została przez ten sąd kwestia wyjaśnienia czy data 30 sierpnia 2012r wskazana przez oskarżonego w czwartych wyjaśnieniach (k 92-93), odpowiadała rzeczywistej dacie, w której oskarżony rzekomo znalazł telefon należący do pokrzywdzonej czy też w tym zakresie nastąpiła może oczywista omyłka pisarska.

Nie sposób przejść również obok zaniedbania ze strony sądu merytorycznego przy składaniu zeznań przez świadka M. K.. Podczas przesłuchania na rozprawie głównej w dniu 29 kwietnia 2013r. świadek wskazując na daty nie podawała roku (k 200-201). W takiej sytuacji sąd winien zareagować i wezwać świadka do uzupełnienia daty, ewentualnie jeśliby świadek nie pamiętała pełnych dat, odczytać stosownie do art. 391 § 1 kpk, protokoły z wcześniejszymi jej zeznaniami, czego niestety nie uczynił.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisów art. 389 kpk oraz art. 391 kpk.

Gdyby przewodniczący składu sądującego czuwał nad prawidłowym przebiegiem rozprawy bacząc aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności i niejasności, tak jak to nakazuje art. 366 kpk, zapewne nie doszłoby do uchybień i błędów jakich w przedmiotowej sprawie dopuścił się Sąd Rejonowy.

Przedstawione powyżej uchybienia tworzą jakość, która powoduje, że zaskarżony wyrok należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bełchatowie albowiem żaden z dowodów ujawnionych na rozprawie głównej nie daje podstaw do ustaleń poczynionych przez sąd pierwszej instancji, iż w dniu kradzieży mienia należącego do pokrzywdzonej tj. w dniu 30 grudnia 2011 roku jej telefon znajdował się w posiadaniu oskarżonego i to już po upływie godziny od zaistnienia przestępstwa.

Stosownie zaś do regulacji przepisu art. 410 kpk podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy winien przeprowadzić postępowanie dowodowe w sposób pozwalający na wyeliminowanie dostrzeżonych uchybień, z uwzględnieniem kwestii podniesionych w niniejszym uzasadnieniu.